

Juha-Pekka Koskinen: *Seitsemäs temppeleiherra* (Karisto 2007)
ISBN 978-951-23-4891-6
Ensimmäinen luku
Copyright: Juha-Pekka Koskinen

Prologi

Raskain mielin ja sydän murhetta tulvillaan tartun vielä kerran kuluneeseen sulkakynääni. Kaupunki ympärilläni on täynnä huutoa ja valitusta. Jokaisessa kadunkulmassa pyhät miehet rukoilevat avukseen Jumalaa ja Hänen pyhimyksiään. Kauppiaat pakkaavat kultarahojaan säkkeihin ja katoavat kaupungista yön pimeyden turvin. Pöydälläni olevan vesikannun pinta aaltoilee lähestyvän vihollisarmeijan ratsujen tärisyttäessä maankamaraa. Kristikunnan aika on käymässä vähiin.

Minulla ei ole aikaa parkua surkeaa kohtaloamme sillä minun on kirjoitettava loppuun sukuni ja Jerusalemin kuningaskunnan historia, sillä pian kumpaakaan ei enää ole. Jumala yksin tietää, etten tee sitä mieluusti vaan hammasta purren. Mutta teen sen koska kukaan muu ei tekisi sitä yhtä vilpittömin sydämin kuin minä. Teen sen myös siksi, että kirjoitukseni jäisi opiksi ja varoitukseksi kaikille miehille, jotka mieluummin halkaisevat solmun miekallaan kuin uhraavat aikaa sen aukaisemiseen. Olkoon muistiinpanoni samalla katkera muistutus kaikille niille naisille, jotka kuvittelevat, että maailmassa on vilpittöntä rakkautta. Kaksiseitsemättä kevättä nähneenä voin väittää tietäväni, että he ovat väärässä.

BOHEMOND

Elvira

1.

Minä, Elvira Canmore, synnyin armon vuonna 1125, kuusikolmatta vuotta Jerusalemin valloituksen jälkeen. Isäni Johannes oli imeväisenä ollut oman isänsä mukana kukistamassa saraseeneja. Hän oli jo rintalapsena nähnyt heittokoneiden kivien surisevan kaupunginmuurien ylitse, kuullut miekkojen ilkeät kirahdukset ja haistanut veren etovan löyhkän. Niin hän ainakin minulle kertoi.

Linnamme sijaitsi Kuolleen meren länsipuolella, Jumalan hylkäämällä vuorenrinteellä Juudean autiomaan reunalla. Isäni Johannes oli saanut alueen läänityksekseen muutamia vuosia isoveljeni Raimondin syntymän jälkeen. Linnan korkeimmasta tornista saattoi kirkkaalla ilmalla nähdä Jerusalemin utuisena silhuettina. Tai ainakin veljeni väittivät niin, sillä minun silmäni eivät koskaan olleet niin tarkat että olisin nähnyt muuta kuin maanpiirin yllä lepävän tyhjyyden.

Linnamme tunnettiin nimellä Canmer. Alkujaan se oli rakennettu temppeleiherrain toimesta valvomaan Jerusalemin itäpuolella kulkevaa kauppatietä. Sen pystysuorana kohoavien muurien suojissa oli makuusalit ja tallit, kolkko kappeli ja suunnaton vesisammio. Temppeleiherrat olivat jättäneet linnan isäni haltuun ja vannottaneet tätä valvomaan ympärillä levittäytyvää tyhjyyttä. Lähiseutujen lammaspaimenet maksoivat isälleni veroja, mutta se ei riittänyt juuri mihinkään kuten äitini Agnes jaksoi aina muistuttaa.

Canmer oli kolkko mutta turvallinen linna. Se sulki meidät sisäänsä ja maailman ulos niin ettei meidän tarvinnut kantaa huolta saraseeneista eikä saraseenien meistä. Kun Jerusalemin kolmas kuningas, Balduin II, kuoli 1131, isäni ei saanut asiasta tietoa ennen kuin vasta seuraavana vuonna.

Opin lukemaan jo ennen kuin kovapäinen isoveljeni Raimond tunsikin vielä kuuttakaan kirjainta. Muistan, kuinka istuimme kaikki itäisessä tornissa

kuuntelemassa opettajaamme Milesia, jossa ei nimestään huolimatta ollut ritarillisuuden häivääkään. Olimme kaikki syventyneet piirtotauluihimme, Raimond, minä, Joscelin, Maria ja Johannes. Pikku-Mikael ei ollut vielä silloin syntynyt. Yhtäkkiä tajusin osaavani lukea savitauluun raapustettuja merkkejä.

-- Jeesus Kristus, Vapahtajamme, hihkaisin kykenemättä hillitsemään itseäni.

Raimond katsoi minua kulmat kurtussa. Hänen silmänsä menivät jo lapsena ikävällä tavalla kieroön kun hän suuttui.

-- Miles opettaa meitä poikia, ei sinua Elvira!

-- Sinua saakin opettamalla opettaa. Päätäsi pitää tahkota kuin tylsää veistä eikä valmista tule.

-- Hiljaa!!

Suljin suuni ja asetin sormeni pöydälle. Sileät, kapeat ja kalpeat sormeni, mihin ne ovatkaan vuosien saatossa kadonneet? Miles löi minua kepillä niin, että kynteni olivat seuraavana aamuna mustat. Vielä nytkin tunnen sormenpäissäni tuon iskun.

-- Jumala varjelkoon sinua ylpeydeltä, nainen! Miles murahti.

Kepin isku sinetöi kohtaloni. Kun veljeni tulevina vuosina keskittyivät sitomaan hauberkkiensä ja rintapanssareidensa solkia, öljymään rengaspaitoja ja korjaamaan suitsia laiminlyöden niin lukemisen kuin kirjoittamisenkin, istuin minä harmaantuvan Miles kanssa autiassa tornissa. Hän inhosi minua ja minä häntä, mutta tarvitsimme toisiamme. Ilman minua äiti olisi häätänyt Milesin matkoihinsa, sillä Mariaa opiskelu ei kiinnostanut. Ilman Milesin oppitunteja minun olisi taas pitänyt joka hetki auttaa veljiäni, kun he kolhivat toisiaan linnan pölyisellä pihalla. Osasin kyllä ratsastaa paremmin kuin Joscelin ja Raimondillekin hävisin vain niukasti, mutta silti osakseni lankesi aina vain raskaiden varusteiden kiinnitys ja siirtely.

-- Elvira on vahva kuin härkä, Raimond pilkkasi minua aina kun kannoin satulaa takaisin talliin.

-- Aivan kuin äiti, Maria tirskahti.

-- Älkää pilkatko äitiä, Joscelin sanoi hyvin totisena.

-- Mutta minä osaan lukea ja kirjoittaa eikä sitä samaa voi sanoa teistä

kaikista!

-- Minä osaan koskettaa kielellä nenääni, Johannes hihkaisi ja alkoi muikistella kuin vähämielinen

Pikku-Mikael seurasi hänen esimerkkiään ja pian linnanpiha kaikui veljesten naurusta ja kiljahduksista. Ei siis ollut mikään ihme, että isä uskoi juuri minun haltuuni kaikki loputkin sukumme asiakirjat.

Eräänä marraskuisena päivänä armon vuonna 1136 istuin porttitornissa oikomassa Raimondin kypärää hänen kahdennentoista syntymäpäivänsä kunniaksi. Päivä oli synkkä ja pimeä niin kuin minusta oli jokainen talvipäivä Juudean erämaan reunamilla. Jostakin autiuden keskeltä kuului hevosen pärskähdyks. Ääni liihotteli tasangon halki kuin talvea pakeneva perhonen.

Riensiin uteliaana ikkunaan. Koko kesän jatkunut helle oli kuivattanut erämaan kaivot ja polttanut heinän niin, ettei yksikään ritari ollut poikennut luonamme pitkiin aikoihin. Tuijotin silmät kivistäen matalaa ohdakkeiden täplittämää kumpua, jonka takaa keltaiseksi nauhaksi korventunut tie luikerteli kohti linnaa.

Ensin luulin näkeväni vain ratsukon varjon kunnes tajusin, että sekä hevonen että mies olivat pukeutuneet mustaan. Hevosen musta, maata viistävä loimi oli tosin pölystä harmaa ja siinä näkyi reikiä aivan kuin sen ylitse olisi karannut säikähtänyt lammaslauha. Punaisella kirjailtu orjantappurakruunu oli haalistunut melkein olemattomiin. Ritari oli kääriytynyt mustaan viittaansa. Vain hänen harmaantunut päänsä erottui vaaleana pilkkuna tummuuden keskeltä. Ritarin vierellä ratsasti takkukorvaisella aasilla niin laiha aseenkantaja, että hän olisi kyennyt piiloutumaan kannattelemansa peitsen taakse.

Muistin kuinka isäni oli kymmenen vuotta aikaisemmin saapunut linnaan juuri samalla tavalla. Hän oli ilmestynyt aavikon keskelle kuin tyhjästä. Vaikka olin silloin ollut vasta pieni lapsi, en muistanut hänen näkemisensä aiheuttaneen minussa sellaista uteliaisuuden sekaista pelkoa kuin tunsin nyt katsoessani lähestyviä ratsukkoja.

Ratsastajat lähestyivät laskusiltaa tuskastuttavan hitaasti. Minusta tuntui siltä, kuin he olisivat tahallaan halunneet pitää minua jännityksessä. Heitin Raimondin kypärän sylistäni ja kiiruhdin hameen helmoja kannatellen portaikkoon.

Isä oli jo kiiruhtanut linnan pihalle. Hän kiskoi mustia metsästyshansikkaita tiukemmin käteensä ja oikoi viittaansa tyytymättömän näköisenä. Arvatenkin hän olisi halunnut pukea ylleen tempeliherrain viitan vaikka hän ei ollut kuulunut ritarikuntaan enää vuosikausiin.

-- Nostakaa portti! hän huusi vartijoille, jotka tarttuivat heti väkipyöriin ja alkoivat kirskuttaa ruosteista kettinkiä.

Raimond, Joscelin, Johannes ja Mikael törmäsivät pihamaalle hikisinä ja punaisina kuten heillä oli tapana. Maria tyytyi pysyttelemään varjossa jottei pilvien välistä pilkistävä aurinko olisi pilannut hänen kalpeaa hipiäänsä.

Laskusilta kumisi pahaenteisesti mustan ritarin ratsun kavioiden alla. Aseenkantajan aasin kavioiden kopinaa ei voinut erottaa lainkaan sotaratsun jymistelyn läpi. Harmaapäinen ratsastaja liikkui niin järkähtämättömän rauhallisesti, että kuvittelin hänen tunkeutuvan tyynen rauhallisesti muurien läpi suoraan linnan uumeniin. Vasta kun hänen ratsunsa miltei tallasi isän varpaille, hän nykäisi ohjaksista ja seisautti sen.

-- Tervetuloa Canmerin linnaan, sir Canmore.

Ritari tuijotti isää ainoalla näkevällä silmällään, sillä nyt huomasi, että hänen oikea silmänsä oli sokaistu, ja laskeutui ratsunsa selästä sanomatta sanaakaan. Hän pyyhkäisi harmaita hiuksiaan ja katsoi isää tuimasti aivan kuin olisi miettinyt, kuinka olisi parhaiten saanut halkaistua tämän kahtia. Hänen vasemmasta kädestään puuttui keskisormi ja aloin tuumia, mitä muuta häneltä mahtoi puuttua silmän ja sormen lisäksi.

-- Olet siis viimeinkin ymmärtänyt, että Jumalan hyvistä yrityksistä huolimatta olen yhä elossa?

-- Kyllä. Olin Antiokiassa kun tieto Bohemond II kuolemasta saapui.

Ritari naurahti kuivasti ja laski kätensä miekkansa kahvalle. Hänen kädenselkensä nahka oli yhtä rosoreunaista, kiiltävää arpea. Kun hän kääntyi katsomaan meitä, pelkäsin niin paljon, että olin laskea alleni.

-- Hän sai ansionsa mukaan. Ovatko nämä lapsiasi?

-- Ovat. Tämä tässä on Raimond. Hän täytti tänään kaksitoista vuotta.

Tässä on Elvira, tämä on Joscelin. Tuo varjoissa viihtyvä neiti on Maria ja tämä pikku herra on Johannes nuorempi. Ja tuo, jonka nenä näyttää alati vuotavan, on Mikael.

Sir Canmoren ilme oli synkistynyt sitä mukaan kun isä oli esitellyt meidät hänelle. Hän oli kuin mies, joka löytää viljavarastostaan rotan toisensa jälkeen. Kun hän kuuli Mikaelin nimen, hänen kasvonsa alkoivat tummeta ärtymyksestä.

-- Jumala lienee antanut miehelle ja vaimolle käskyn lisääntyä ja täyttää maa mutta sitä tehtävää ei tietävästi annettu yksin sinulle!

-- Ja tuolta saapuukin vaimoni Agnes, isä jatkoi välittämättä sir Canmoren ivallisesta huomautuksesta.

Äidin ilmestyessä pylväikön varjosta pihamaalle sir Canmore hätkähti. Ensimmäistä kertaa hänen järkähtämättömyytensä rakoili ja hänen ainoa näkevä silmänsä kiepahti ympäri aivan kuin pakotietä etsien.

-- Tässä maassa täytyy vaimon totisesti olla vankka selvitäkseen hengissä kuudesta lapsivuoteesta, hän mumisi.

-- Tässäkö on surullisen kuuluisa isäsi, joka tappoi äitiparkasi murheeseen ja jätti sinut selviytymään niin kuin parhaiten taisit? äiti kysyi.

Isä naurahti ja laski kätensä äidin hartioille.

-- Kyllä. Tässä on isäni Mikael Canmore, Ylämaan lahja Pyhälle maalle.

Ja Jumala minua armahtakoon, hän se meidän kaikkien suureksi suruksi ja kauhuksi oli.

© Jyrki Sahinoja

Juha-Pekka Koskinen on hämeenlinnalainen kirjailija, joka on niittänyt mainetta valtakunnallisissa kirjoituskilpailuissa ja jonka novelleja on julkaistu useissa antologioissa. Esikoisteos *Ristin ja raudan tie* ilmestyi vuonna 2004, *Viisi todistajaa* 2005, *Savurenkaita* 2006 ja novellikokoelma *Kirjailija joka ei koskaan julkaissut mitään* 2007.